

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA PODATEĽNÁ	
Došlo: 28 APR. 2010/001973	
Číslo: DE/2009/01529	
Prílohy:	Vybavuje:

R O Z S U D O K

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Markétou Marečkovou, v právnej veci navrhovateľa Ing. Petra Marcinka, nar. 4. 3. 1964, trvale bytom L. Svobodu č. 2357/12, Poprad, zast. JUDr. Margitou Budzíkovou, advokátkou, Námestie sv. Egídia č. 95, Poprad, proti odporcovi Ústav pamäti národa, so sídlom Nám. SNP č. 28, Bratislava, v konaní o ochranu osobnosti, takto

r o z h o d o l :

U r č u j e , že navrhovateľ Ing. Peter Marcinko, nar. 4. 3. 1964 je vedený vo zväzkoch bývalej Štátnej bezpečnosti ako agent neoprávnene.

Odporca je p o v i n n ý zverejniť toto rozhodnutie súdu na svojej úvodnej internetovej stránke – www.upn.gov.sk do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je povinný nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 386,63 eur k rukám právnej zástupkyňi navrhovateľa JUDr. Margity Budzíkovej, advokátky, Námestie sv. Egídia 95, Poprad do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e

Návrhom na začatie konania z 2. 7. 2009 navrhovateľ žiadal, aby súd určil, že navrhovateľ je vedený vo zväzku bývalej Štátnej bezpečnosti ako agent neoprávnene a zároveň uložil odporcovi povinnosť zverejniť predmetné rozhodnutie súdu na svojej úvodnej internetovej stránke – www.upn.gov.sk do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a na náhradu trov konania. Nárok odôvodnil tým, že navrhovateľ v čase podania návrhu na

začatie konania bol v služobnom pomere vo vzťahu ku Generálnemu štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky. V dňoch 11. 6. 2009 a následne 24. 6. 2009 zamestnávateľ s navrhovateľom vykonal pohovor so záverom, že bude prepustený zo služobného pomeru. Dôvodom postupu bola skutočnosť, že zamestnávateľovi bol doručený spis bezpečnostného úradu Ministerstva obrany Slovenskej republiky z ktorého vyplýva, že navrhovateľa nemožno považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu v zmysle Zákona o ochrane utajovaných skutočností keď bolo zistené, že v minulosti navrhovateľ spolupracoval s bývalou Štátnou bezpečnosťou. Meno navrhovateľa bolo vedené v archíve Štátnej bezpečnosti pod registračným číslom 168 60, archívne číslo 11227 v kategórii agent. Navrhovateľ v súlade s § 17 ods. 1 zákona 553/2002 Z. z. o pamäti národa získal od Ústavu pamäti národa Slovenskej republiky kópiu zachovaného osobného zväzku. Zo záznamov získaných k spolupráci z 19. 10. 1984 vyplýva, že s navrhovateľom bol vykonaný viazací akt, ktorý mal potvrdiť prejavovaný súhlas, že prichádza do styku s pracovníkmi Štátnej bezpečnosti a bude im poskytovať štátno – bezpečnostné poznatky. Navrhovateľ mal prijať krycie meno „Marcin“. Podľa plánu zamerania výchovy kontroly riadenia PS Marcin pre rok 1984 mal byť navrhovateľ získaný k spolupráci s cieľom odhaľovať protisocialistické a protispoločenské činnosti v prostredí poslucháčov Prírodovedeckej fakulty UPJŠ Košice a v prostredí vysokoškolských poslucháčov, ktorí boli ubytovaní v internáte UPJŠ Košice. Viazací akt mal navrhovateľ potvrdiť podpísaním zväzku 18. 10. 1984. Navrhovateľ vylučuje, žeby sa bol kontaktoval s príslušníkmi Štátnej bezpečnosti a tiež, žeby bol podpísal viazací akt. V zmysle § 11 a § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka navrhovateľ sa domáha práva na ochranu osobnosti.

Odporca s návrhom na začatie konania nesúhlasil. Tvrdil, že navrhovateľ bol ako agent zaevidovaný podľa Smernice pre evidenciu, štatistiku a administratívu pri kontrarozviednej činnosti a Smernice pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozviedky, ako agent pôsobiaci v bývalej Štátnej bezpečnosti. K evidovaniu navrhovateľa v materiáloch Štátnej bezpečnosti došlo zo strany bývalých federálnych štátnych orgánov. V zmysle Ústavného zákona č. 542/1992 Zb. dňom 1. 1. 1993 zanikla Československá federatívna republika a jej nástupníckymi štátmi sa stala Slovenská republika a Česká republika. Pôsobnosť Československej federatívnej republiky, prešla na nástupnícke štáty. Na Slovenskú republiku prešla zodpovednosť za neoprávnené zásahy federálnych orgánov a zložíek, ktoré ku dňu 1. 1. 1993 zanikli. Tým je daná pasívna vecná legitímácia Slovenskej republiky. Odporca poprel, žeby on bol právnym nástupcom Štátnej bezpečnosti, ako taký nezodpovedá za správnosť, resp. nesprávnosť evidencii vedených Štátnou bezpečnosťou. Odporca nie je štátnym orgánom, ale verejnoprávnou ustanovizňou. V otázkach evidencie materiálov Štátnej bezpečnosti odporca nerozhoduje o právach a povinnostiach, alebo právom chránených záujmoch fyzických alebo právnických osôb. Za pasívne vecne legitimovaného účastníka konania možno považovať buď Slovenskú republiku alebo ak došlo k evidovaniu navrhovateľa v rozpore s vtedy platnými predpismi, konkrétneho príslušníka Štátnej bezpečnosti. Odporca zverejnil na internetovej stránke elektronickú kópiu registračného protokolu, ktorý obsahuje meno navrhovateľa a zároveň aj prepis registračného protokolu, a to v zmysle § 19 ods. 1 zákona 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa. Odporca nepozmenil, ani nijakým spôsobom neupravil príslušný registračný protokol, ani zväzok. Odporca nie je pôvodcom informácie, ktoré sa nachádzajú v registračnom protokole a zväzkov a nenesie za ne zodpovednosť.

Navrhovateľ k stanovisku odporcu uviedol, že nesúhlasí s tvrdením odporcu ohľadne nedostatku pasívnej legitímácie odporcu. Poukázal na ust. § 8 ods. 1 § 8 ods. 2 Zákona o pamäti národa, keď odporca ako jediný má výlučnú možnosť dispozície so zachovanými

dokumentmi a v tejto oblasti plní úlohy, ktoré mu boli zverené štátom. Navrhovateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Co/34/1995 podľa ktorého v prípade materiálov tvorcami, ktorých boli útvary v pôsobnosti bývalého federálneho Ministerstva vnútra Československej socialistickej republiky je pasívne legitimovaný ten orgán Slovenskej republiky, ktorý archívny materiál bývalej Štátnej bezpečnosti spravuje a má možnosť tento archívny materiál využívať.

Právna zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní na podanom návrhu na začatie konania trvala. Uviedla, že nárok v predmetnom konaní uplatnila v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka z titulu ochrany osobnosti. Na strane navrhovateľa došlo k vážnemu zásahu do práva na ochranu osobnosti tým, že bol neoprávnene vedený v evidencii bývalej Štátnej bezpečnosti. Bola mu spôsobená jednak morálna ujma, jednak s navrhovateľom v dôsledku tejto skutočnosti bol ukončený služobný pomer 8. 9. 2009 v Ozbroyených silách Slovenskej republiky. Navrhovateľ v dôsledku evidencie vo zväzku bývalej Štátnej bezpečnosti bol vyhodnotený ako bezpečnostne nespoľahlivá osoba. Navrhovateľ v zmysle zákona 553/2002 Z. z. získal od Ústavu pamäti národa kópiu zväzku evidencie Štátnej bezpečnosti. Zo záznamu o získaní spolupráce z 19. 10. 1984 vyplýva, že s navrhovateľom bol vykonaný viazací akt, ktorým mal navrhovateľ potvrdiť prejavovaný súhlas, že prichádza do styku s pracovníkmi Štátnej bezpečnosti, a poskytovaním štátno - bezpečnostných poznatkov. Navrhovateľ mal prijať krycie meno „Marcin“. Bol získaný k spolupráci s cieľom odhaľovať protispoločenskú činnosť v prostredí poslucháčov Prírodovedeckej fakulty UPJŠ Košice a v prostredí školského internátu. Skutočnosti uvedené v predmetnom zväzku nie sú pravdivé, okrem osobných údajov navrhovateľa, okrem dátumu narodenia navrhovateľa, kde sa nezhoduje mesiac narodenia, údaje o štúdiu sestry navrhovateľa a údaj o znalosti cudzích jazykov navrhovateľa. K pasívnej legitimácii odporcu v konaní tvrdila, že je zrejmé, že odporca archívny materiál bývalej Štátnej bezpečnosti spravuje. Má možnosť tento materiál využívať a vykonať nápravu v prípade, ak niekto je vedený v evidencii bývalej Štátnej bezpečnosti neoprávnene. Poukázala na svedeckú výpoveď kľúčového svedka Pavla Heldáka, ktorý potvrdil, že navrhovateľ je vedený vo zväzku bývalej Štátnej bezpečnosti neoprávnene a častokrát sa stávalo, že zväzky bývalej Štátnej bezpečnosti boli vytvárané fiktívne.

Navrhovateľ na podanom návrhu na začatie konania trval. Uviedol, že od 1. 9. 1987 do 8. 9. 2009 pôsobil v Ozbroyených silách Slovenskej republiky ako vedúci dôstojník, špecialista pre radiačnú chemickú a biologickú ochranu. Pôsobil v Generálnom štábe ozbrojených síl v Bratislave. V minulosti počas pôsobenia v Ozbroyených silách Slovenskej republiky prechádzal bezpečnostnými previerkami. Naposledy bezpečnostnou previerkou bolo zistené, že jeho osobné údaje sa nachádzajú vo zväzkoch Štátnej bezpečnosti. Bol vyhodnotený ako bezpečnostne nespoľahlivá osoba. Uvedená skutočnosť pre neho znamenala vážny zásah do súkromného života. Dňa 8. 9. 2009 z tohto titulu bol prepustený zo služobného pomeru v Ozbroyených silách Slovenskej republiky. Od toho času je vedený ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Má problém nájsť si zamestnanie. Stratil príjem. Vzhľadom na jeho kvalifikáciu, keď absolvoval vysokoškolské štúdium vojenskej chémie, mal problém nájsť si primerané zamestnanie, pretože pri všetkých takýchto zamestnaniach sa vyžaduje splnenie bezpečnostnej previerky. U navrhovateľa sa prejavili problémy v rodinnom i osobnom živote. Má narušené vzťahy s kolegami z práce, kamarátmi. Navrhovateľ poprel, žeby v minulosti spolupracoval s bývalou Štátnou bezpečnosťou. V školskom roku 1983/1984 začal študovať na Prírodovedeckej fakulte UPJŠ v Košiciach. V Košiciach študoval spolu s budúcou manželkou, dňa 16. 2. 1985 uzavrel manželstvo. Počas štúdia sa mu narodilo dieťa. Následne prerušil štúdium na obdobie jedného

roka, aby finančne zabezpečil rodinu. Už odo dňa, keď začal študovať na vysokej škole v Košiciach mal nadviazaný vzťah s manželkou. Nepamätal si, žeby ho v rokoch 1983 až 1987 niekto oslovil s návrhom spolupráce so Štátnou bezpečnosťou. V tom období ani nevedel čo je to Štátna bezpečnosť. Zaoberal sa štúdiom, chodil na prednášky. Voľný čas trávil s terajšou manželkou. Nevedel sa vyjadriť, kto by mohol mať prístup k jeho osobným údajom. Tieto boli určite k dispozícii na fakulte, kde študoval. Poprel, žeby v tom čase poznal reštauráciu Ryba v Košiciach, kde podľa zväzkov z archívu Štátnej bezpečnosti mal byť s ním uzavretý viazací akt. V septembri 1986 ukončil štúdium na Prírodovedeckej fakulte, keď neuspel na dekanskom termíne. Následne pracoval na Geofyzike v Spišskej Novej Vsi do septembra 1987 a začal študovať na Vysokej škole pozemného vojska vo Vyškove. Tvrdil, že spis Štátnej bezpečnosti bol umelo vykonštruovaný. Podotkol, že dátum narodenia vo zväzku Štátnej bezpečnosti nekorešponduje s jeho skutočným dátumom narodenia. Zo strany bývalého zamestnávateľa získal informácie o tom, že bol navrhovaný ako osoba, ktorá by mala v budúcnosti pôsobiť v Ozbrojených zložkách NATO v Bruseli. Skončením pracovného pomeru v Ozbrojených silách Slovenskej republiky bol mu znemožnený aj takýto kariérny postup.

Zástupca odporcu na pojednávaní s návrhom na začatie konania nesúhlasil. Poukázal na písomné stanovisko k návrhu na začatie konania. Namietal nedostatok pasívnej legitimácie odporcu.

Súd vo veci vykonal dokazovanie, a to výsluchom navrhovateľa, právnej zástupkyne navrhovateľa, zástupcu odporcu, svedka Pavla Heldáka, písomným vyjadrením svedka JUDr. Vladimíra Péma, listinnými dôkazmi: evidenčným záznamom Ministerstva vnútra reg. č. 16860 zväzku AGENT krycie meno Petra Marcinka MARCIN, Smernicou pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozvedky A-oper-I-3, záznamom o vykonanom personálnom pohovore s navrhovateľom z 11. 6. 2009, 24. 6. 2009, rozhodnutím Národného bezpečnostného úradu z 12. 12. 2008, odvolaním navrhovateľa, rozhodnutím Výboru Národnej rady Slovenskej republiky na preskúmanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu z 2. 2. 2009, a ostatnými listinnými dôkazmi, ktoré tvoria obsah spisu, z vykonania ktorých súd zistil skutkový stav:

Zo zväzku bývalej Štátnej bezpečnosti archívne číslo 11227 súd zistil, že pod registračným číslom 16860 pod krycím menom „MARCIN“ bol registrovaný dňa 12. 3. 1984, Peter Marcinko s uvedeným dátumom narodenia 4. 6. 1964 v kategórii agent. Dňa 19. 10. 1984 bol vyhotovený záznam o získaní k spolupráci, ktorý predložil poručík Pavol Heldák, odporučil náčelník prvého oddelenia nadporučík Dr. Vladimír Pém, z ktorého je zrejmé, že dňa 18. 10. 1984 mal byť získaný k spolupráci so Štátnou bezpečnosťou v Reštaurácii Ryba v Košiciach Peter Marcinko – poslucháč Prírodovedeckej fakulty UPJŠ Košice. Viazací akt mal vykonať poručík Pavol Heldák za prítomnosti náčelníka prvého oddelenia Dr. Vladimíra Péma. Z plánu zamerania výchovy kontroly a riadenia TS Marcin pre rok 1984 vyplýva, že zameranie TS Marcin v roku 1984 malo byť zisťovať výskyt protisocialistických a iných negatívnych prejavov v prostredí poslucháčov a pedagogických pracovníkov Prírodovedeckej fakulty UPJŠ Košice, kontrolovať činnosť a styky VC Klasz Pieter Harta štátneho príslušníka Holandska, ktorý bol v Košiciach na dlhodobom študijnom pobyte a bol ubytovaný v internáte UPJŠ, zisťovať a kontrolovať činnosť poslucháčov, ktorí propagujú náboženskú ideológiu a túto zanášajú do radov poslucháčov vysokej školy. Dňa 18. 10. 1984 bol podpísaný záväzok Petra Marcinka, poslucháča Prírodovedeckej fakulty UPJŠ Košice, ktorý sa dobrovoľne zaviazal, že bude poskytovať pracovníkom Štátnej bezpečnosti informácie o protisocialistickej a protispoločenskej činnosti z prostredia poslucháčov a pedagogických

pracovníkov Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach. Pre styk s pracovníkmi Štátnej bezpečnosti bude používať krycie meno Marcin. Navrhovateľ po nahliadnutí na predmetný záväzok z 18. 10. 1984 poprel, žeby predmetný záväzok on podpísal. Svedok Pavol Heldák po nahliadnutí do zväzku Petra Marcinka uviedol, že sa stávalo v období jeho pôsobenia v Štátnej bezpečnosti, že záväzok pri vytváraní fiktívneho spisu osoby spolupracujúcej so Štátnou bezpečnosťou podpisoval niekto z doterajších príslušníkov Štátnej bezpečnosti, väčšinou starší kolegovia. V memorande z 14. 9. 1984 sú osobné údaje o navrhovateľa, údaje najbližších príbuzných navrhovateľa, údaje o znalosti cudzích jazykov Petra Marcinka. s tým, že po získaní spolupráce bude zameraný k úlohám vyplývajúcich z operatívnej situácie v objekte Prírodovedeckej fakulty UPJŠ Košice, bude získavať a preverovať poznatky štátno – bezpečnostného charakteru a iných negatívnych javov vyskytujúcich sa medzi našimi a zahraničnými poslucháčmi, ako aj medzi pedagógmi Prírodovedeckej fakulty s cieľom predchádzať a zabraňovať pôsobeniu buržoáznej ideológie, náboženskej činnosti a hospodárskym škodám. Zo záverečnej správy s návrhom na ukončenie spolupráce s CS Marcin, registračné číslo zväzku 16860 z 15. 4. 1987 vyplynulo, že nadporučík Pavol Heldák s odporúčaním náčelníka prvého oddelenia kpt. Dr. Vladimíra Péma predložil návrh na ukončenie spolupráce s TS Marcin z dôvodu, že neprospeš v štúdiu na Prírodovedeckej fakulte UPJŠ Košice. Z uvedeného dôvodu bol nútený štúdium ukončiť, v marci 1987 sa odsťahoval do miesta trvalého bydliska, pričom o ďalšiu spoluprácu nemal záujem. Navrhovateľ k osobným údajom o príbuzných uvedeným v memorande, ktoré tvorí súčasť zväzku uviedol, že údaje o štúdiu jeho sestry Jany Marcinkovej boli nesprávne v tom smere, žeby bola študentkou Strednej pedagogickej školy v Levoči, táto bola študentkou Ekonomickej školy v Poprade. Taktiež v roku 1987 navrhovateľ ani čiastočne neovládal anglický jazyk.

Z rozhodnutia Národného bezpečnostného úradu z 12. 12. 2008 vyplýva, že úrad na základe materiálov predložených podľa § 18 ods. 3 zákona 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností zistil, že navrhovanú osobu Ing. Petra Marcinka nar. 4. 3. 1964 v zmysle § 14 ods. 1 citovaného zákona nemožno považovať za osobu bezpečnostne spoľahlivú, pretože táto uviedla nepravdivé v osobnom dotazníku, v bezpečnostnom dotazníku a pri bezpečnostnom pohovore a vedome spolupracovala s ustanovenými štruktúrami bývalej Štátnej bezpečnosti. Navrhovaná osoba nespĺňa predpoklady na vznik udelenia bezpečnostnej previerky, preto Národný bezpečnostný úrad v zmysle § 26 ods. 2 zákona ukončuje bezpečnostnú previerku. Proti predmetnému rozhodnutiu navrhovateľ dňa 4. 1. 2009 podal odvolanie, v ktorom poprel, žeby v minulosti spolupracoval s bývalou Štátnou bezpečnosťou. Uvádza, že v inkriminovaný čas mal navrhovateľ nadviazaný vážny vzťah so spolužiačkou z vysokej školy, uzavrel s ňou manželstvo a následne sa mu narodil syn. Nezúčastňoval sa spoločenských akcií, tešil sa zo svojej rodiny. Nemal žiaden dôvod nadväzovať spoluprácu so Štátnou bezpečnosťou. Rozhodnutím z 12. 2. 2009 Výbor Národnej rady Slovenskej republiky na preskúvanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu rozhodnutím číslo VPR NZU – 333-3-2009 rozhodol o odvolaní navrhovateľa tak, že odvolanie navrhovateľa zamietol z dôvodu, že Ing. Petra Marcinka nemožno podľa § 14 ods. 1 zákona č. 215/2007 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu, pretože uviedol v osobnom dotazníku, bezpečnostnom dotazníku a pri bezpečnostnom pohovore nepravdivé údaje a vedome spolupracoval s ustanovenými štruktúrami bývalej Štátnej bezpečnosti. Tým Ing. Peter Marcinko nespĺňa predpoklady pre vznik oprávnenia na udelenie bezpečnostnej previerky.

Zo záznamu o vykonanom personálnom pohovore z 11. 6. 2009 a 24. 6. 2009 vyplynulo, že s navrhovateľom bol zo strany zamestnávateľa Generálneho štátu ozbrojených

síl Slovenskej republiky vykonaný osobný pohovor. Následne mu bolo oznámené, že bude spracovaný návrh na jeho prepustenie z ozbrojených zložiek Generálneho štábu Ozbrojených síl Slovenskej republiky z dôvodu, že platnosť doterajšej previerky BR 52-1-3022/2003A5 na stupeň utajenia – tajné, skončila u neho 27. 10. 2008. Keďže nemal udelenú bezpečnostnú previerku na ďalšie obdobie, nemôže plnohodnotne vykonávať funkciu, v ktorej doposiaľ pôsobil v Ozbrojených silách Slovenskej republiky.

Z písomného vyjadrenia svedka Dr. Vladimíra Péma vyplynulo, že svedok osobu navrhovateľa nepozná. Nespomína si, žeby sa s ním niekedy v minulosti stretol.

Svedok Pavol Heldák na pojednávaní uviedol, že osobu navrhovateľa nepozná. Nespomína, žeby sa s ním niekedy v minulosti stretol. Potvrdil, že v bývalej Štátnej bezpečnosti pracoval od roku 1983 až do roku 1990 v Košiciach na správe Štátnej bezpečnosti vo funkcii referenta. Prvý rok sa zaučal, vykonával skôr administratívnu prácu. Následne mal spolu s ostatnými kolegami na starosti školstvo a v tejto súvislosti získaval iných ľudí k spolupráci. Bežne sa takáto spolupráca nadväzovala spôsobom, že sa osoba preverila. Následne osoba bola oslovená k spolupráci so Štátnou bezpečnosťou. Stali sa aj prípady, že sa získala osoba k spolupráci iba fiktívne. Vôbec sa neprišlo do styku s predmetnou osobou, ani táto osoba nepodpísala viazací akt. Informácie o osobných údajov osoby, fotografie osoby bolo možné získať zo študijného oddelenia fakulty. Potvrdil, že aj počas jeho pôsobenia v Štátnej bezpečnosti takýmto spôsobom fiktívne získal osobu k spolupráci. Robil to kvôli tomu, že zo strany zamestnávateľa bolo potrebné, aby za určité obdobie určitý počet osôb získal k spolupráci v rámci Štátnej bezpečnosti, a keď sa to nepodarilo postupom v zmysle príslušnej smernice, boli vyhotovované aj takéto fiktívne zväzky. Svedok uviedol, že je veľmi ťažké sa vyjadrovať k skutočnostiam, ktoré boli v roku 1984 a ak svojim konaním navrhovateľovi ublížil, veľmi sa za to ospravedlnil. On bol na základe určitých rodinných okolností nepriamo donútený ísť pracovať do Štátnej bezpečnosti. Jeho úlohou bolo zisťovanie protištátnej činnosti medzi študentmi na fakulte. Žiadna protištátna činnosť za čias jeho pôsobenia v Štátnej bezpečnosti zistená nebola. K podpise na zväzku, ktorý tvorí súčasť zväzku navrhovateľa v Štátnej bezpečnosti uviedol, že v prípade, ak bolo potrebné, aby zväzok bol podpísaný osobou, ktorú fiktívne získali k spolupráci, tento podpis vyhotovili kolegovia.

Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, Každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadost'učinenie.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa v znení neskorších predpisov, Ústav pamäti národa (ďalej len "ústav") je verejnoprávna ustanovizeň.

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa v znení neskorších predpisov, Ústav je právnická osoba.

Podľa § 8 ods. 3 zákona č. 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa v znení neskorších predpisov, dokumenty o činnosti bezpečnostných zložiek štátu [§ 2 písm. f) a g)] vo vlastníctve ústavu sú nenahraditeľným svedectvom o historickom období, v ktorom vznikli, a preto ako dôležité pre uchovanie pamäti národa sú jeho kultúrnym dedičstvom.

Podľa § 2 písm. f) zákona č. 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa v znení neskorších predpisov, na účely tohto zákona sa rozumie dokumentom všetky druhy zväzkov, podzväzkov, informačných výstupov zo zväzkov, záznamov, personálnych (kádrových) spisov a osobných evidenčných kariet, ktoré sú predmetom sprístupňovania alebo zverejňovania podľa tohto zákona.

Podľa § 2 písm. g) zákona č. 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa v znení neskorších predpisov, na účely tohto zákona sa rozumie bezpečnostnou zložkou Štátna bezpečnosť, Hlavná správa vojenskej kontrarozvedky Zboru národnej bezpečnosti (III. správa), spravodajská správa Hlavnej správy Pohraničnej stráže a ochrany štátnych hraníc, odbor vnútornej ochrany Zboru nápravnej výchovy, Spravodajská služba Generálneho štábu Československej armády alebo predchodcovia týchto zložiek v období od 18. apríla 1939 do 31. decembra 1989.

Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa v znení neskorších predpisov, Ústav priebežne vydáva tlačou a na elektronických médiách zoznam personálnych (kádrových) spisov príslušníkov bezpečnostných zložiek, sprístupnených podľa § 17 ods. 1 písm. b) bodu 2, zároveň s uvedením dátumu zaradenia príslušníka do bezpečnostnej zložky, služobných funkcií vykonávaných príslušníkom v bezpečnostnej zložke a dátumu ukončenia tohto zaradenia.

Podľa § 26 ods. 3 zákona č. 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa v znení neskorších predpisov, Ústav nie je povinný overovať, či údaje obsiahnuté v dokumente a údaje získané do informačného systému dokumentov zo zachovaných evidenčných pomôcok uvedených v odseku 2 sú presné alebo pravdivé.

Podľa čl. 2 Smernice pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozvedky (A-oper-I-3), spolupracovníkov kontrarozvedky tvoria: tajní spolupracovníci, dôverníci.

Podľa čl. 3 Smernice pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozvedky (A-oper-I-3), tajný spolupracovník je osoba, ktorá bola získaná k spolupráci spôsobom stanoveným týmito smernicami, udržuje sa pracovníkmi kontrarozvedky konšpiratívny styk, plní uložené úlohy,

podáva alebo odovzdáva poznatky a informácie alebo poskytuje kontrarozviedke pomoc ak nejde o služby ktoré je potrebné utajovať.

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozviedky (A-oper-I-3), rozlišujú sa tieto kategórie tajných spolupracovníkov: a) rezident, b) agent, c) držiteľ požičaného bytu.

Podľa čl. 12 Smernice pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozviedky (A-oper-I-3), agent je tajný spolupracovník, ktorý plní úlohy pri odhaľovaní, rozpracovaní a dokumentovaní protištátnej trestnej činnosti a úlohy smerujúce k predchádzaniu a zabráneniu tejto trestnej činnosti.

Podľa čl. 34 Smernice pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozviedky (A-oper-I-3), po sústredení potrebných poznatkov o kandidátovi pristupuje pracovník kontrarozviedky k jej vyhodnoteniu. Ak dôjde k záveru, že kandidát zodpovedá požiadavkám pre ktoré bol vybraný, spracuje návrh na získanie k spolupráci tajného spolupracovníka, ktorý predkladá ku schváleniu náčelníkovi s príslušnou schvaľovacou právomocou. Tým sa uzatvára obdobie výberu a preverovania kandidáta.

Podľa čl. 44 ods. 1 Smernice pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozviedky (A-oper-I-3), po schválení návrhu na získanie tajného spolupracovníka príslušným náčelníkom vykonáva pracovník kontrarozviedky prípravu na viazací akt, ktorá vychádza z vopred stanoveného postupu uvedeného v návrhu. Viazací akt musí byť uskutočnený v čo najkratšej dobe, najneskôr do 30 dní po schválení návrhu. Ak sú odôvodnené prekážky, spracuje pracovník kontrarozviedky doplnok návrhu so zdôvodnením a predloží doplnok na schválenie náčelníkovi, ktorý návrh schválil.

Podľa čl. 44 ods. 2 Smernice pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozviedky (A-oper-I-3), viazací akt sa vykonáva v prostredí ktoré zaručuje jeho utajenie a ničím nerušený priebeh. Najvhodnejšie sú na tento účel vybrané miestnosti umožňujúce konšpiratívny príchod a odchod získavaného tajného spolupracovníka.

Podľa čl. 46 ods. 1 Smernice pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozviedky (A-oper-I-3), ak súhlasí získavaný tajný spolupracovník so spoluprácou, podpisuje pripravený záväzok k spolupráci alebo ho napíše sám voľnou formou.

Podľa čl. 46 ods. 2 Smernice pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozviedky (A-oper-I-3), písomný záväzok sa nevyžaduje v prípadoch, kde by jeho podpis mohol ohroziť dobrý vzťah získavaného tajného spolupracovníka k spolupráci s kontrarozviedkou. V tomto prípade postačí ústny súhlas získavaného tajného spolupracovníka.

Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný. Navrhovateľ sa v konaní domáhal práva na ochranu osobnosti, keď došlo k vážnemu zásahu do osobnostných práv navrhovateľa evidenciou osoby navrhovateľa v materiáloch Štátnej bezpečnosti. Súd sa v konaní zaoberal, či údaj o evidencii navrhovateľa v materiáloch Štátnej bezpečnosti je pravdivý. Nebolo sporné, že na internetovej stránke odporcu bol zverejnený údaj o tom, že Štátna bezpečnosť zaviedla zväzok na osobu Peter Marcinko nar. 4. 6. 1964 krycie meno Marcin. Z vyjadrenia navrhovateľa na pojednávaní mal súd zistené, že údaj o dátume narodenia Petra Marcinka sa nezhoduje s dátumom narodenia navrhovateľa, ktorý je 4. 3. 1964. Nesprávny údaj o mesiaci narodenia možno považovať za nepatrný

a identifikačné údaje Petra Marcinka na internetovej stránke odporcu možno stotožniť s osobou navrhovateľa. Zverejnené identifikačné údaje u osôb oboznámených s týmito údajmi jednoznačne môžu bez pochybnosti vyvodit' záver, že ide o osobu navrhovateľa. Súd sa v konaní zaoberal tým, či evidovanie osoby navrhovateľa vo zväzku Štátnej bezpečnosti je tak ako uvádzal navrhovateľ, neoprávnené. Z vyjadrenia samotného navrhovateľa, ale najmä zo svedeckej výpovede Pavla Heldáka nepochybne vyplynulo, že navrhovateľ v minulosti nebol spolupracovníkom Štátnej bezpečnosti v kategórii agent, ani v kategórii inej podľa čl. 6 Smernice A-oper-I-3. Zo zväzku agenta po krycím menom Marcin vedenom v Štátnej bezpečnosti je zrejmé, že záznam o získaní k spolupráci Petra Marcinka predložil Pavol Heldák, ktorý zároveň vypracoval aj plán zamerania, výchovy, kontroly a riadenia TS „Marin“ pre rok 1984, memorandum i záverečnú správu. Svedok Pavol Heldák poprel, žeby sa v minulosti s navrhovateľom stretol, kontaktoval, vylúčil spoluprácu navrhovateľa so Štátnou bezpečnosťou. Naopak potvrdil, že v období keď pôsobil v Štátnej bezpečnosti ako referent, sa stali aj prípady, keď získal materiály o osobe zo študijného oddelenia fakulty, na ktorej daný študent študoval a akty o spolupráci boli vystavené fiktívne. Svedok vylúčil, žeby s navrhovateľom skutočne nadviazal spoluprácu v rámci Štátnej bezpečnosti. Výpoveď svedka Pavla Heldáka súd považuje za podstatnú. Práve Pavol Heldák ako referent pripravoval podklady k záznamom o získaní spolupráci, materiály o osobe navrhovateľa, jeho príbuzných, záľubách. Svedok potvrdil, že sa stávalo, že písomný zväzok osoby, s ktorou bola spolupráca so Štátnou bezpečnosťou nadviazaná, fiktívne podpisovali kolegovia zo Štátnej bezpečnosti. Súd nemal pochybnosť o pravosti tvrdenia svedka, jeho výpoveď považuje za podstatnú na preukázanie tvrdenia navrhovateľa. Aj svedok JUDr. Vladimír Pém, ktorý podľa zväzku Štátnej bezpečnosti bol v tom čase náčelníkom oddelenia správy Štátnej bezpečnosti Košice poprel, žeby sa v minulosti s navrhovateľom stretol. Z vyjadrenia navrhovateľa vyplynulo, že vo zväzku boli uvedené niektoré nesprávne údaje – o dátume narodenia navrhovateľa, údaj o štúdiu sestry navrhovateľa, o jazykových zdatnostiach navrhovateľa. Listinné dôkazy, ktoré tvoria súčasť zväzku súd nepovažoval za relevantný dôkaz o spolupráci navrhovateľa so Štátnou bezpečnosťou. Naopak kľúčovým svedkom bolo vyvrátené, žeby navrhovateľ prejavil vôľu spolupracovať so Štátnou bezpečnosťou a so Štátnou bezpečnosťou spolupracoval. Nebolo potrebné v konaní vypočúť ďalších označených svedkov vzhľadom na výpoveď svedka Pavla Heldáka. Evidenciu navrhovateľa ako agenta v materiáloch Štátnej bezpečnosti považuje súd za neoprávnenú. Odporca v zmysle citovaného zákona o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 -1989 sprístupnil údaj verejnosti. Neoprávnená evidencia navrhovateľa vo zväzku Štátnej bezpečnosti je závažným zásahom do práva na ochranu osobnosti navrhovateľa. Avšak v tomto prípade záznam vo zväzku nebol len objektívne spôsobilý privodiť ujmu na osobnostných právach navrhovateľa tým, žeby sa dotkol občianskej cti navrhovateľa, keďže osoby, ktoré v minulosti spolupracovali so Štátnou bezpečnosťou sa v súčasnosti považujú za osoby nemorálne. U navrhovateľa evidencia vo zväzku Štátnej bezpečnosti spôsobila veľmi vážny zásah do osobnostných práv navrhovateľa, spočívajúci v strate zamestnania, prepustenie z Ozbrojených síl Slovenskej republiky, v ktorých navrhovateľ pôsobil od 1. 9. 1987 do 8. 9. 2009. Navrhovateľ v súlade so zákonom č. 215/2004 o ochrane utajovaných skutočností nemožno považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu. Pri druhu vzdelania navrhovateľa, ktorý pôsobil ako vedúci dôstojník špecialista pre radiačnú, chemickú a biologickú ochranu neudelenie tzv. bezpečnostnej previerky znamená istú nemožnosť nájsť si zamestnanie zodpovedajúce kvalifikácii navrhovateľa. Strata zamestnania, negatívny vzťah väčšiny kolegov, nepriaznivo pôsobili i na rodinný život navrhovateľa, zasiahli do manželského života navrhovateľa a vzťahov s príbuznými a priateľmi. Navrhovateľ stratil do budúca možnosť pracovného uplatnenia vo svojej špecializácii, možnosť kariérneho postupu, finančné zabezpečenie rodiny. Niet pochyb, že zásah do osobnostných práv

navrhovateľa spôsobený evidenciou vo zväzku Štátnej bezpečnosti vyvolal u navrhovateľa veľmi vážne následky. V prípadoch neoprávnenej evidencie fyzickej osoby vo zväzkoch bývalej štátnej bezpečnosti, je zásahom objektívne spôsobilým privodiť ujmu na osobnostných právach dotknutej osoby, už samotná neoprávnená evidencia fyzickej osoby v týchto zväzkoch (R 38/1996). Neoprávnený zásah odporcu trvá, je namieste, aby súd v plnom rozsahu vyhovel návrhu navrhovateľa a uložil odporcovi zverejniť na úvodnej internetovej stránke právoplatné rozhodnutie súdu a týmto odporca odstráni následky zverejnenia evidencie navrhovateľa vo zväzku Štátnej bezpečnosti.

Súd sa nestotožnil s obranou odporcu, že odporca nie je pasívne legitimovaným účastníkom. Z ustanovenia § 8 ods. 3 zákona č. 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa v znení neskorších predpisov, vyplýva, že odporca je vlastníkom dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu. Odporca nezaevidoval navrhovateľa vo zväzku štátnej bezpečnosti, ale v zmysle zákona zverejnil údaj o evidencii a ako vlastníkom dokumentov je oprávnený zverejniť údaj o neoprávnenej evidencii navrhovateľa vo zväzku.

Vychádzajúc z uvedených skutočností v súlade s citovanou právnou úpravou súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď navrhovateľ mal v konaní plný úspech. Trovy konania navrhovateľa predstavujú zaplatený súdny poplatok vo výške 66,- eur, trovy právneho zastúpenia za 4 úkony právnej služby á 61,41 eur /prevzatie a príprava, podanie žaloby, účasť na pojednávaniach 27. 1. 2010, 31. 3. 2010) 2 krát režijný paušál 6,95 eur, 2 krát režijný paušál 7,21 eur, DPH zo sumy 245,64 eur vo výške 46,67 eur v zmysle § 10 ods. 8, § 10 ods. 1, § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Spolu súd priznal navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 386,63 eur.

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) Občianskeho súdneho poriadku uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

V Poprade, 31. marca 2010

**JUDr. Markéta Marečková
samosudkyňa**

Za správnosť vyhotovenia:

Ema Suržinová – odborný referent